

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 08 grudnia 2025 r.

WP-R.4131.27.2025

Rada Gminy Błędów

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153); dalej: *u.s.g.*

stwierdzam nieważność

§ 2 uchwały nr XXVII.149.2025 Rady Gminy Błędów z dnia 29 października 2025 r. *w sprawie zmiany uchwały LXVI.357.2022 Rady Gminy Błędów z dnia 27 września 2022 r. w sprawie ustalenia zasad wypłacania i wysokości diet dla radnych oraz zwrotu kosztów podróży służbowych.*

Uzasadnienie

Wskazaną wyżej uchwałą nr XXVII.149.2025 Rada Gminy Błędów dokonała zmiany uchwały, podjętej w roku 2022, w sprawie zasad wypłacania i wysokości diet dla radnych oraz zwrotu kosztów podróży służbowych. W § 1 uchwały Rada określiła nowe stawki diet. Natomiast w § 2 wprowadzono następujący zapis (cyt., pisownia oryginalna):

W zmienianej uchwale w § 3 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„Obniżenie diety, wskazanych w ust. 1 niniejszego paragrafu, nie dotyczy usprawiedliwionej nieobecności, wyłącznie z powodu.: zwolnienia lekarskiego, leczenia szpitalnego i uzdrowskiego, powołania przez organy państwowe.”

Pomijając nieprawidłowość gramatyczną zapisu oraz niejasność użytego sformułowania „powołania przez organy państwowe” (nie jest bowiem wiadome, o jakie sytuacje chodzi; można się jedynie domyślać, iż Rada miała na myśli wezwanie do obowiązkowego stawiennictwa np. przed sądem czy urzędem), stwierdzić należy, że cytowany wyżej zapis narusza w istotny sposób obowiązujący porządek prawny.

Zgodnie z treścią art. 25 ust. 4 *u.s.g.*: *Na zasadach ustalonych przez radę gminy radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych.*

Kwestia charakteru prawnego diet radnych jest przedstawiona w doktrynie i orzecznictwie w sposób jednoznaczny i nie budzący kontrowersji: dieta nie jest wynagrodzeniem w rozumieniu przepisów prawa pracy i ma charakter kompensacyjny wobec uszczerbku majątkowego (straty) osoby, która pełni funkcję radnego.

I tak, np. w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 14 sierpnia 2019 r., przyjęto, że: *Skoro dieta sprowadza się do wyrównywania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji przewodniczącego rady, to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą* (sygn. IV SA/Po 401/19, LEX nr 2716116).

Użyty przez ustawodawcę zwrot „dieta” należy rozumieć jako zwrot kosztów związanych z pełnieniem funkcji radnego. Jego istota sprowadza się do wyrównywania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem wskazanej funkcji. Osoba pełniąca tę funkcję zachowuje więc prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą. Dieta powinna być zatem zależna od rzeczywistego wykonywania obowiązków związanych z pełnioną funkcją (por. rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Mazowieckiego z 9 maja 2017 r., znak: LEX-I.4131.122.2017.MR, Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4703 i powołane tam orzecznictwo).

Zagadnienie dotyczące diet radnych było przedmiotem innych jeszcze wypowiedzi organów judykatury i przedstawicieli doktryny, które generalnie zaakceptowały ryczałtową formę diety - zob.: wyrok NSA z dnia 17 grudnia 1999 r., sygn. III SA 1580/99, LEX nr 41965, oraz uchwała Kolegium RIO w Łodzi z dnia 2 sierpnia 1999 r., XXXIII/227/99, LEX nr 42699. W tej ostatniej jednak wyraźnie podniesiono, że warunkiem zgodności diety ryczałtowej z art. 25 ust. 4 *u.s.g.* jest wymaganie, aby ustalając tę formę diety, rada określiła, *w sposób nie budzący wątpliwości (...) zasady potrącania diet z tytułu nieobecności radnego (...) na sesjach rady oraz na posiedzeniach komisji rady i ewentualnie w innych pracach.*

Zatem, w obowiązującym stanie prawnym, nie jest dopuszczalna co do zasady sytuacja przyznania diety radnemu, który nie uczestniczy w sesjach rady, posiedzeniach komisji, ewentualnie w innych pracach. Tym bardziej nie jest dopuszczalne, aby pobierał dietę radny przebywający na zwolnieniu lekarskim, leczeniu szpitalnym i sanatoryjnym, lub nieobecny z powodu wezwania przez „organy państwowe”. Osoby przebywające na zwolnieniu

lekarskim, także związanym z pobytem w szpitalu, pobierają zasiłek chorobowy na zasadach ustalonych w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. *o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa* (Dz. U. z 2025 r. poz. 501). Tak samo jest z reguły w przypadku leczenia sanatoryjnego, choć nie zawsze, ale wtedy pobyt w sanatorium odbywa się w ramach urlopu pracownika. Natomiast w przypadku wezwania do osobistego stawiennictwa przed organami państwowymi, właściwe przepisy przewidują zwrot kosztów stawiennictwa. Regulacja Rady, poddana rozstrzygnięciu nadzorcemu, jeśli pozostałaby w obrocie prawnym, to powodowałaby w rzeczywistości nienależne świadczenie dla radnego, który nie uczestniczy w pracach, a więc nie ponosi żadnej straty (gdyż pobiera wynagrodzenie lub brak wynagrodzenia jest mu kompensowany w inny sposób), a pobiera dietę. Taka regulacja jest w sposób istotny sprzeczna z przepisem art. 25 *u.s.g.* i nie może pozostać w obrocie prawnym.

Wobec powyższego, rozstrzygnięcie nadzorcze, stwierdzające nieważność w ww. zakresie, jest konieczne i uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały w części wskazanej w jego sentencji, z mocy prawa, z dniem jego doręczenia.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Mariusz Frankowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/